

DBB-004-001102 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

May / June – 2015

CC-2 : Expanding Horizons of Education

(શિક્ષણની વિસ્તરતી ક્ષિતિજો)

Faculty Code : 004

Subject Code : 001102

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.
- (૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.
- (૪) અપ્રસ્તુત લખાણ ગુણપાત્ર બનશે નહીં.

- Instructions :** (1) All Questions are compulsory in Section-I.
- (2) Do as directed for Questions of Section-II.
- (3) Write both the sections in Main Answer Book.
- (4) Irrelevant writing will not be considered for marks.

વિભાગ - 1 (M.C.Q.)

- (1) વૈદિક યુગમાં શિક્ષણનું માધ્યમ
- (A) માતૃભાષા
(B) ગુજરાતી
(C) સંસ્કૃત
(D) હિન્દી
- (2) બૌદ્ધ ધર્મના ધર્મગ્રંથો કયા નામે ઓળખાય છે ?
- (A) વેદ
(B) ઉપનિષદ
(C) વેદાંત
(D) ત્રિપિટક
- (3) ભારતમાં સૌપ્રથમ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કયા શહેરમાં થઈ હતી ?
- (A) મુંબઈ
(B) ચેન્નઈ
(C) કોલકતા
(D) આ તમામ
- (4) માધ્યમિક શિક્ષણપંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
- (A) ડો. ડી.એસ. કોઠારી
(B) ડો. રાધાકૃષ્ણાન્
(C) ડો. ઝાકીર હુસેન
(D) ડો. એલ. એલ. મુદાલિયર

- (5) ભારત સરકાર તરફથી સને 1978માં ગુજરાતની કઈ તાલીમી કૉલેજોને સતત શિક્ષણ કેન્દ્ર મળ્યા છે ?
- (A) પોરબંદર
(B) અલિયાબાડા
(C) મોડાસા
(D) (B), (C) બન્ને
- (6) આજે શિક્ષણ જરૂરિયાતનો વિષય બન્યો છે. આ વિધાન છે –
- (A) હેતુનું
(B) અગત્યનું
(C) કૌશલ્યનું
(D) એકપણ નહીં
- (7) શિક્ષણ સજ્જતા માટે પ્રતિબદ્ધતાનાં આવશ્યક ક્ષેત્રો કેટલાં ?
- (A) 2
(B) 3
(C) 5
(D) 6
- (8) PTA એટલે
- (A) પ્રોગ્રેસિવ ટીચિંગ એટિટ્યૂડ
(B) પર્સનલ ટીચિંગ એપ્રોચ
(C) પેરેન્ટ્સ-ટીચર એસોસિયેશન
(D) પર્સનલ થિંકિંગ એટિટ્યૂડ

(9) માર્કોટીચિંગના પ્રણેતા કોને માનવામાં આવે છે ?

(A) ડેવિડ એલન

(B) બુસ

(C) સ્કિનર

(D) જહોન ડ્યૂઈ

(10) ભારતમાં સૌ પ્રથમ માર્કોટીચિંગની શરૂઆત કોણે કરી ?

(A) ડૉ. બી.કે. પાસી

(B) ગુણવંત શાહ

(C) ડેવિડ એલન

(D) એકપણ નહીં

(11) સિસ્ટમ એટલે

(A) હેતુ

(B) કૌશલ્ય

(C) પ્રણાલી

(D) આ બધા જ

(12) અભિક્રમિત અધ્યયનના જન્મદાતા કોને ગણવામાં આવે છે ?

(A) સોક્રેટીસ

(B) સ્કિનર

(C) સીડની

(D) ગુણવંત શાહ

(13) અભિક્રમિત અધ્યયનનાં સોપાનો કેટલાં ?

- (A) 6
- (B) 4
- (C) 5
- (D) 8

(14) 72, 68, 52, 62, 83 નો મધ્યક કેટલો થાય ?

- (A) 55
- (B) 83
- (C) 65
- (D) 68

(15) મધ્યસ્થને સંકેતમાં શેના વડે દર્શાવવામાં આવે છે ?

- (A) \bar{x}
- (B) M
- (C) Z
- (D) S.D.

(16) આંકડાશાસ્ત્ર - Statistic શબ્દ મૂળ કયા લેટિન શબ્દ ઉપરથી ઉતરી આવ્યો છે ?

- (A) Statista
- (B) Status
- (C) Statistick
- (D) એકપણ નહીં

(17) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણપંચે શિક્ષણનું કયું માળખું આપ્યું ?

- (A) 7+3+2+3
- (B) 8+2+2+3
- (C) 5+2+2+1+2
- (D) 5+3+4

(18) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિનો અમલ કઈ સાલથી થયો ?

- (A) 1952
- (B) 1962
- (C) 1986
- (D) 1966

(19) “શિક્ષક ત્યાં સુધી શિક્ષણ આપી શકતો નથી જ્યાં સુધી તે શીખતો ન હોય”
આવું કોણે કહ્યું ?

- (A) ડો. રાધાકૃષ્ણાન્
- (B) ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
- (C) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
- (D) જે. કૃષ્ણમૂર્તિ

(20) કાર્ય કૌશલ્ય ક્ષેત્રો કેટલાં છે ?

- (A) 4
- (B) 5
- (C) 6
- (D) 7

વિભાગ - 2

1 નીચેના પ્રશ્નોના અતિસંક્ષિપ્તમાં ઉત્તર આપો : 6

- (1) વૈદિક કાળના શિક્ષણના હેતુઓ લખો.
- (2) અવર્ગીકૃત પ્રાપ્તાંક એટલે શું ?
- (3) ખુલ્લી વિદ્યાપીઠની સંકલ્પના જણાવો.

2 નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : 15

- (1) સેવાકાલીન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના કાર્યક્રમોની યાદી બનાવો.
- (2) સિસ્ટમ અભિગમની સંકલ્પના અને અગત્ય લખો.
- (3) હાર્ડવેર અને સૉફ્ટવેરનો અર્થ આપો.
- (4) બૌદ્ધકાળ દરમ્યાન ભારતમાં આપવામાં આવતા શિક્ષણનો અભ્યાસક્રમ જણાવો.
- (5) વર્ગકાર્ય કૌશલ્યની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
- (6) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણપંચે શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ અંગે કરેલી ભલામણો જણાવો.

3 નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના સપ્રમાણ ઉત્તર આપો : 15

- (1) નીચે આપેલ અસતત આવૃત્તિ વિસ્તરણ પરથી મધ્યકની કિંમત શોધો :

પ્રાપ્તાંકો	2	4	6	8	10	12	14
આવૃત્તિ	2	2	1	1	2	1	1

- (2) કોમ્પ્યુટરનો વર્ગશિક્ષણમાં ઉપયોગ કરી શકાય તેવાં કોઈ પણ બે ઉદાહરણની ચર્ચા કરો.

- (3) માઈક્રોટીચિંગની સંકલ્પના, અગત્ય અને સિમ્યુલેશન જણાવો.
- (4) પ્રતિબદ્ધતાનાં ક્ષેત્રો જણાવી વિદ્યાર્થી પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતા અને વ્યવસાય પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતાની ચર્ચા કરો.

4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો વિસ્તારથી ઉત્તર લખો : 7

- (1) સંશોધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિની ચર્ચા કરી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિનું માધ્યમિક શિક્ષણમાં અમલીકરણ જણાવો.

અથવા

- (2) પૂર્વસેવાકાલીન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના કાર્યક્રમો જણાવી તેની સમસ્યા અને ઉકેલ જણાવો.

(બ) અભિક્રમિત અધ્યયનની સંકલ્પના, સિદ્ધાંતો અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 7

ENGLISH VERSION

SECTION - 1 (M.C.Q.)

- (1) Medium of education in Vaidik period.
 - (A) Mother tongue
 - (B) Gujarati
 - (C) Sanskrit
 - (D) Hindi

- (2) What is the name of Buddh religion book ?
 - (A) Ved
 - (B) Upnishad
 - (C) Vedant
 - (D) Tripitak

- (3) Which city for first time started university in India ?
 - (A) Mumbai
 - (B) Chennai
 - (C) Kolkata
 - (D) All

- (4) Who is the head of Secondary Education Commission ?
 - (A) Dr. D.S. Kothari
 - (B) Dr. Radha Krishnan
 - (C) Dr. Zakir Hussain
 - (D) Dr. L. S. Mudaliyar

- (5) Which Education Institute in Gujarat has given continuous education center in 1978 by Indian government ?
- (A) Porbandar
 - (B) Aliyabada
 - (C) Modasa
 - (D) (B) & (C) Both
- (6) To day education subject of needs. This sentence is
- (A) aims
 - (B) important
 - (C) skill
 - (D) None
- (7) How many are commitment areas of education mastery ?
- (A) 2
 - (B) 3
 - (C) 5
 - (D) 6
- (8) What is the meaning of PTA ?
- (A) Progressive Teaching Attitude
 - (B) Personal Teaching Approach
 - (C) Parents Teacher Association
 - (D) Personal Thinking Attitude

- (9) Who is the founder of Micro teaching ?
- (A) David Alan
 - (B) Bush
 - (C) Skinner
 - (D) Johan Duey
- (10) Who has first started the Micro teaching in India ?
- (A) Dr. B. K. Pasi
 - (B) Gunvant Shah
 - (C) David Alan
 - (D) None
- (11) What is the meaning of system ?
- (A) Aims
 - (B) Skill
 - (C) Pattern
 - (D) All
- (12) Who is the founder for programmed learning ?
- (A) Socrates
 - (B) Skinner
 - (C) Sidni
 - (D) Gunvant Shah

(13) How many are steps of programmed learning ?

- (A) 6
- (B) 4
- (C) 5
- (D) 8

(14) 72, 68, 52, 62, 83 Find a mode.

- (A) 55
- (B) 83
- (C) 65
- (D) 68

(15) What is the symbol of Median ?

- (A) \bar{x}
- (B) M
- (C) Z
- (D) S.D.

(16) Statistics word is derived name in Latin languages.

- (A) Statista
- (B) Status
- (C) Stastistick
- (D) None

(17) National Education Commission as given advise of education system.

- (A) 7+3+2+3
- (B) 8+2+2+3
- (C) 5+2+2+1+2
- (D) 5+3+4

(18) When National Education Policy started in India ?

- (A) 1952
- (B) 1962
- (C) 1986
- (D) 1966

(19) "Teacher can not teach when he is not learning to teach" Who said

- (A) Dr. Radha Krishanan
- (B) Dr. Rajendra Prashad
- (C) Ravindranath Tagore
- (D) Dr. J. Krishn Murti

(20) How many are work skill areas ?

- (A) 4
- (B) 5
- (C) 6
- (D) 7

SECTION - 2

1 Given answers in short : 6

- (1) What is the aim for education of vaidik period ?
- (2) What is the meaning of un-analysis figure ?
- (3) What is the meaning of open university ?

2 Given answers of any **five** from given below : 15

- (1) Write program of in service teacher training.
- (2) What is the meaning and importance of system approach ?
- (3) What is the meaning of Hardware and software ?
- (4) Write syllabus of education of Buddha's period in India.
- (5) Discuss in short about classroom work skill.
- (6) What is the advise for teacher training by National Education Commission ?

3 Give a answers (any **three**) : 15

- (1) Find mode of these figures :

x_i	2	4	6	8	10	12	14
f_i	2	2	1	1	2	1	1

- (2) Given a two examples of use of computer in classroom teaching and discuss.
- (3) What is the meaning, importance and simulation of Micro teaching ?
- (4) Give commitment areas for teacher-trainers and discuss of student and occupational commitment areas.

4 (A) Give answer of any **one** in detail : **7**

(1) Discuss the resource National Education Policy and improvement of national education policy in secondary level in education.

OR

(2) Write a program of before service of teacher training and what is problem of them and what is solution about it.

(B) What is the concept, principles and type of programmed learning – Discuss it. **7**
